Atitudini

ȘI TOTUȘI, UNICĂ ȘI INDIVIZIBILĂ, SAU INDEPENDENTĂ?

LA RĂZBOI, ÎN MOLDOVA, NU E CA LA RĂZBOI

...În unul din magazinele centrale ale capitalei am auzit pe cineva strigînd cu desperare. Cînd m-am apropiat, am văzut un om beteag de un picior, neglijent îmbrăcat și care, vociferînd, agita în aer un baston de fier. Am vrut să-l miluiesc, crezînd că-i un calic. Bărbatul se întoarse spre mine și, uimit de gestul meu, coborî vocea, zicînd că nu e cerșetor, apoi iar începu să strige. Vorbea însă din cale-afară de emoționat, încît cu greu am deslușit sensul cuvintelor. Pînă la urmă am înțeles că acolo mor oamenii, mor băieții noștri, de ce stați liniștiți, ce faceți voi aici?! I-am zis, că ceea ce crede el că e liniște, e o aparență, că fiecare se gîndește cu spaimă și cu revoltă la ceea ce se întîmplă la Nistru. "Nu-i drept, nu-i drept! Voi rîdeți, sînteți veseli, nu vă pasă de noi! Voi nu știți ce-i acolo! N-ați văzut! Uite, pe asta am s-o croiesc..." Și-și îndreptă bastonul spre tejghea. O femeie îmi spuse în rusește să-l las în pace, nu vedeți că e nebun, zise ea. Da, poate e nebun, i-am răspuns, dar spune adevărul, mor oamenii. Ei și? replică ea, privindu-mă ironic. Cum "ei și?" i-am strigat eu la rîndu-mi. Azi ne omorîți voi iar mîine vă omorîm noi și atunci unde o să ajungem? Cuvintele s-au topit în aer, am simțit că o să se întîmple ceva cu mine, adică o să încep să strig ca și bărbatul cela, dar am înțeles că n-am să fiu nici auzită, nici înțeleasă. Am ieșit în stradă, încercînd să meditez la ceea ce se întîmplă aici, la noi.

Într-adevăr, la ora actuală ne asemănăm cu o orchestră dezacordată. La Chișinău e liniște, lumea se plimbă, mănîncă înghețată, merge la cinema, iar ceva mai departe începe calvarul - cadavre, case distruse, tranșee, oameni mutilați. În față ne stau rușii, sau cum li se mai spune, separatiștii smirnoviști, care s-au ridicat contra noastră cu tancuri, rachete, T.A.B.-uri, mitraliere. Ce mai! Înarmați după ultimul cuvînt al tehnicii, pe cînd polițiștii și voluntarii noștri sînt nevoiți să le țină piept, practic, cu mîinile goale, fiindcă au fost trimiși pe linia întîi de foc cu un echipament sumar, de parcă e vorba de un joc și nu de luptă. Despre toate acestea, cît și despre situația reală de pe cîmpul de luptă, cred, că se va mai vorbi și se va mai scrie, pentru că pînă și naivii au început a se dezmetici că au fost atrași într-o aventură ce poate avea cele mai grave urmări. Deocamdată, să încercăm să privim treaz la realitate. Ce se întîmplă?

Aproape o lună în urmă a fost declarată starea de urgență. Oare numai din simplul motiv ca la 29 martie să nu aibă loc mitingul F.P.D.C.M. cu ocazia Unirii din 27 martie 1918? Starea excepțională interzice mitingurile, dar s-a văzut că nu toate pot fi interzise, cele care au avut loc după vizita lui Rutkoi la Tiraspol nu numai că nu au fost condamnate, ci și susținute. În fond, reacția oamenilor a fost normală, dar ce te faci cu starea de necesitate?

Se vorbește mult că a fost format un consiliu suprem al securității naționale. Dar cine sînt membrii lui și cîți sînt la număr? Ce fac? Ce funcții îndeplinesc? Informațiile care ne parvin din tranșee sînt cele mai alarmante: se dau ordine contradictorii - ba înainte, ba înapoi, ba la stînga, ba la dreapta, ori nu se dau deloc. Sărmanii oameni sînt nevoiți să stea pe poziții murdari, nemîncați, fără muniții... Cine le-a sugerat reporterilor de la TV ideea că aflîndu-se pe teren, să filmeze cu exactitate locul unde sînt dislocați luptătorii și să le pună întrebări atît de stupide? Se creează impresia că ei o fac din capul lor, fiindcă nimeni, probabil, nu se interesează nici de radio, nici de TV, nici de luptători. Ați plecat, adio! Faceți ce vreți: vorbiți, luptați, muriți, criticați-ne, noi, consiliul și tot felul de coducători, o să privim. Stranie, după mine, și ridicolă a fost comportarea parlamentarilor la una din ședințele sesiunii: de la cele mai stringente probleme și de la drama acestui pămînt ei au trecut la... remunerarea deputaților Și aceasta o făceau în timp ce refugiații curgeau șuvoi de peste Nistru. Mai mare rușinea!

Oare în Moldova evenimentele nu se dezvoltă conform scenariului, de care ne temeam cel mai mult, adică o lovitură de stat, inspirată din afară și executată din interior? În memorie îmi apare tot mai des amintirea acelor faimoase comitete ale salvării naționale din republicile baltice. Poate greșesc...

În fine, important începe să fie următorul lucru: ca să știm ce să facem, trebuie să știm ce vrem. După părerea mea, conducerea republicii noastre a promovat o politică neclară, pe de o parte - o Moldovă unică și indivizibilă, pe de alta - independentă. Independența e una, iar integritatea teritorială e altceva. Independența pentru noi înseamnă refuzul vreunei tutelări din partea imperiului rus, pe cînd problemele teritoriale nasc automat și tendințe separatiste. Devenind o țară cu adevărat independentă, nu se mai sperie nimeni de Reunirea cu România (parcă România nu vrea independența?), fiindcă independența presupune nu un ideal de viață la care trebuie să visăm, ci o zbatere continuă pentru existență, un salt enorm de la o stare de dezvoltare lentă la o activitate energică pe toate planurile. Priviți la harta fostei Uniuni: din ea lipsesc doar cele trei republici baltice. Dar cîte la număr, în afară de Moldova, și-au declarat independența? Deci, nu e deajuns s-o declari, ci s-o și înfăptuiești. Sîntem noi gata? Vrem să fim independenți, sau așteptăm să mai fim și în continuare recunoscuți și să ne facă dreptate "unchiul de la Paris"?

Larisa UNGUREANU

ZONA DE SECURITATE
ZONA DE SECURITATE